

Skurups kommun

Allmän beskrivning

Skurups kommun ligger i södra Skåne. Kommunen har en skiftande karaktär alltifrån de gamla centralbygderna i det flacka kustlandet över ett kuperat backlandskap upp mot Romeleåsens relativt sent koloniserade sydsluttningar på omkring 170 m ö h. Kustzonen präglas av sandiga jordar och innanför denna utbreder sig ett svagt böljande landskap, uppbyggt av baltiska moräner som är kalkrika och stenfria. Slätten övergår efterhand i ett varierat backlandskap med kuperade terrängformer och ett betydande antal småsjöar. Genom torvtäkt eller utgrävning av mörk jord i större eller mindre dödisgröpar har ett stort antal mörka eller småvatten uppkommit, något som är karakteristiskt för stora delar av kommunen. På Romeleåsens sydsluttningar dominerar mer näringsfattiga skiffer-urbergsmoräner. De goda markförhållandena har medfört att stora delar av kommunen idag är en utpräglad jordbruksbygd. Arealen skogsmark och naturbetesmark är därför liten i kommunen och huvudsakligen lokaliserad till de norra delarna. Särskilt värdefulla naturmiljöer finns längs kusten och vid godsens i backlandskapet intill Romeleåsen. Skurups kommun har ungefär en mil lång kustlinje mot Östersjön. Stranden är flack och det kustnära havsområdet grunt. Bottensedimenten består till största delen av sand och grus med inslag av sten. Salthalten vid kusten är låg, cirka 7–9 promille, och relativt stabil. Havsområdena med sina grunda vikar är av betydelse som uppväxt- och födosöksområde för många fiskar inklusive horngädda, plattfisk, ål och öring. Andra arter som kan påträffas vid sydkusten är sandstubb och piggvar.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

SKU001 Svaneholm

Klass 2

SKU002 Rydsgård

SKU003 Beden

SKU004 Näsbyholmssjön

SKU005 Torsjön

SKU006 Stjärneholm

SKU007 Bingsmarken

SKU008 Kusten mellan Hörte och Mossbystrand

SKU009 Skönabäck

SKU010 Norreskog

SKU011 Stenberget

SKU012 Bölvasen

SKU013 Kustnära havsområde i Skurups kommun

SKU014 Havbergsskogen

SKU001 Svaneholm (klass 1)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga art- och biotopvärden främst knutna till de äldre träden kring Svaneholms slott. Området hade klass 1 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997.

Beskrivning

Landskapet kring Svaneholm karakteriseras av varierande naturtyper med lövskogar, betes- och åkermarker, alléer och mindre gårdar och torp. Terrängen är småkuperad med talrika dödisgropar och höjdparter av platåttyp. Lövskogarna domineras av ängsbokskog med ramslök, hålnunneört och olika lundgräs. I skogen finns många grovstammiga träd. I lövskogsområdena finns även partier med alsumpskog. Topogena kärr och fastmattekärr med för kommunen ovanliga växtsamhällen med tuvull, vitmossa, tranbär och myrbjörnmossa förekommer också. Fågellivet är rikt och varierat. Av särskilt värde är den rika förekomsten av ett tiotal fladdermusarter, bland annat dammfladdermus, trollfladdermus och sydfladdermus. Svaneholms

slott och tillhörande park med flera värdefulla äldre ädellövträd är beläget på en udde i Svaneholmsjöns södra del. Svaneholmsjön är en liten, grund sjö med mycket kort omsättningstid. Sjön är näringsrik och stora delar av sjöytan är täckt med näckrosor, framför allt i den norra och västra viken. Undervattensvegetationen domineras av hornsärv som upptar en stor del av vattenvolymen. Sjön har klart vatten med artrik bottenfauna. Fiskproduktionen är hög och beståndet domineras av vitfisk. I öster ligger Hästhagen som är en ädellövskog med främst bok på näringsrik mark med väl utvecklat fältskikt. Här finns en hel del död ved och tillgången ökar efterhand som skogen åldras. Svaneholm tillhör den svenska agrara jordbrukshistorien genom de jordbruksreformer, enskiftet, som Rutger Macklean lät genomföra vid sitt gods under 1780-talet. Genom utflyttning av gårdarna till egna samlade brukningsdelar splittrades de gamla byarna och ett nytt bebyggelsemönster uppstod. Hela området är också av betydelse som strövområde och är landskapsestetiskt tilltalande.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog, slättsjö, sumpskog, äldre lövträd i halvöppet landskap.

Artvärden

Områdets artvärden är främst knutna till den äldre ädellövskogen med näringsrika markförhållanden och förekomst av död ved. Här finns troligen betydligt fler rödlistade insektsarter knutna till gamla träd och död ved än vad som hittills har hittats. Totalt har ett 30-tal rödlistade arter noterats under 2000-talet. Bland de rödlistade arterna kan nämnas hålnunneört (NT), skogsveronika (NT) och desmeknopp (NT), svampar som sydlig sotticka (NT), stenticka (NT), dystersopp (NT) och stor tratticka (NT), lavar som matt pricklav (NT) och rosa lundlav (VU) samt vedlevande insekter som bokblombock (VU), aspögonbagge (NT), mindre parkblomflugan (VU) och en lång rad som saknar svenskt namn. Fladdermusfaunan är artrik i den insektsrika miljön med många håligheter i träd och hus för yngelkolonier och övervintring. Även fågellivet är artrikt med arter som sävsparv (NT), buskskvätta (NT), stare (VU), spillkråka (NT), mindre hackspett (NT) och vissa år sommargylling (EN).

Ekologiska samband

Området är en del av den större värdetrakten för ädellövskog i sydvästra Skåne som sträcker sig ända upp till Veberöd. Närliggande ädellövskogar finns i norr med spridningssamband till Svaneholm Norrskog.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt kontinuitet för äldre ädellövskog och förekomst av död ved. Ingen negativ påverkan på hydrologi och vattenkvalitet.

Status

- Området i öst ingår i Natura 2000-område Hästhagen SE0430096 (2004).
- Området i öst ingår i Naturreservat Svaneholm, Hästhagen (2019).
- Området i väst ingår i Naturreservat Svaneholm Vassen (2016).
- Stora delar är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd runt sjön (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Hästhagen SE0430096.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bildande av naturreservatet Svaneholm, Vassen i Skurups kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Bildande av naturreservatet Svaneholm, Hästhagen i Skurups kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdskonsult Gerell. 2005. Inventering av fladdermöss kring Svaneholmssjön. På uppdrag av Skurups kommun.
- Naturvårdskonsult Gerell. 2011. Inventering av barbastell i Skåne 2007-2009. Rapport 2011:10, Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.
- VISS. 2022. Svaneholmssjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SKU002 Rydsgård (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Äldre ädellövskog med lång kontinuitet och gräsmarker med lång hävdkontinuitet i ett relativt stort område. Bedömningen år 1997 för de samlade naturvärdena var klass 3 men här finns biologiska värden som motiverar klass 2 både i äldre ädellövskog och i den stora betesmarken.

Beskrivning

Området består av ett större sammanhängande skogsområde med övervägande ängsbokskog, men även med mindre granbestånd norr om Rydsgårds gods. I den östra kanten av området tangerar en åsbildning intill landsvägen. Insprängd i skogsmarken ligger en öppen, kuperad och till stor del ogödslad betesmark, som delvis är översilad. Floran är artrik med arter som bland annat jordtistel, rödklint, gökblomster och orkidéer. Betesmarken har en ålderdomlig prägel och är en värdefull naturtyp på Romeleåsen.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog och gräsmarker med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Området är inte välundersökt och här finns med stor sannolikhet betydligt fler arter att upptäcka. Kända arter från området är bland annat svamparna sydlig sotticka (NT) och juvelspindling (NT) vilka växer i bokskogen.

Ekologiska samband

Relativt isolerat naturområde omgivet av odlingsmarker, men med anslutning till äldre skog och betesmarker i Beden-området i nordost. Ingår i värdestrakt för ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

De skogliga artvärdena är svåra att kombinera med rationellt skogsbruk då det är viktigt att bevara äldre träd och förekomst av död ved. Betesmarken behöver fortsatt beteshävd och ingen gödsling.

Status

- Norra delen ingår i Landskapsbildsskyddsområde Ågerup-Kullaröd (1971).
- Liten del sydost är av riksintresse för naturvården, Snogeholms-Skårbyområdet (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsånska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Blomberg, P. 2019. Bevarandevärden på Romeleåsen. Underlag för materialförsörjningsprogram. Rapport 2019:18, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullabergr till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU003 Beden (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Varierade skogs- och betesmarker med höga biotop och artvärden. Området är klass 1 i länets naturvårdsprogram från 1997 men bedömningen idag är att de biologiska värdena motsvarar klass 2. Varken art- eller biotopvärden motiverar en högre klassning.

Beskrivning

Ett större sammanhängande och kuperat landskapsavsnitt på Romeleåsens sydsluttning. Området karakteriseras av skogspartier, öppna och trädbevuxna hagmarker, kärr och småsjöar.

Kvarvarande rester av naturliga betesmarker har mycket lång kontinuitet vilket återspeglas i vegetation och flora med arter som darrgräs, höskallra, knägräs, jungfrulin, småvänderot och orkidéer. I betesmarken finns även ett rikkärr med arter som vildlin, tätört, majviva, majnycklar och loppstarr. Träd- och buskfloran är artrik med ett 50-tal arter. Inom området finns en riklig förekomst av lövgroda. Vid gården Lindhult finns, förutom hagmarker med avenbok, bok, lind, al och björk, sannolikt rester av bokskogsdungar från fäladsepoken ännu kvar. En omfattande torvtäkt har förekommit i våtmarkerna sydost om Beden. Dessa områden är numera igenvuxna med bladvass och videbuskage. I södra kanten av området löper en grusås, som i sin västra del har karaktären av en getryggsås. Åsbildningen har ett stort geovetenskapligt värde som morfologisk bildning och för tolkningen av den lokala isavsmältningen.

Biotopvärden

Mosaiklandskap med gräsmarker med lång hävdkontinuitet omväxlande med våtmarker, äldre ädellövskog och sumpskog.

Artvärden

Området är inte speciellt välinventerat särskilt inte när det gäller lav-, svamp-, mossfloran och insektsfaunan. Bland de rödlistade arterna har bland annat sommarfibbla (NT), desmeknopp (NT), loppstarr (NT) och majviva (NT) samt fågelarterna spillkråka (NT), stare (VU), sävsparv (NT) och gulsparr (NT) påträffats under 2000-talet.

Ekologiska samband

Stort sammanhängande naturområde som har kontakt med Rydsgårdsområdet i väster. Gräsmarkerna har spridningssamband med andra gräsmarker sydost vid Frankhult och i väst vid Rydsgård. Ingår i värdetrakt för ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödsling samt bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- Området är av riksintresse för naturvärden, Snogeholms-Skärbyområdet (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Blomberg, P. 2019. Bevarandevärden på Romeleåsen. Underlag för materialförsörjningsprogram. Rapport 2019:18, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU004 Näsbyholmssjön (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Slättsjö med höga artvärden i fågelfaunan.

Beskrivning

Näsbyholmssjön är ett återskapande av den sydöstra viken på den ursprungliga sjön som var hela 300 hektar stor. Den nuvarande sjön är på cirka 50 hektar och halva ytan ligger i Skurups kommun och halva i Trelleborgs kommun. Den nya sjön anlades 2004 och har blivit betydelsefull både för rastande och häckande fågelarter.

Biotopvärden

Grund slättsjö med betade stränder.

Artvärden

Bland regelbundet observerade rödlistade fågelarter under häckningsperioden finns årta (EN), brunand (EN), gulsparv (NT), trastsångare (NT), sävsparv (NT), stare (VU), stjärtand (VU) och flera gånger har svarthalsad dopping (EN) observerats. Totalt har ett 70-tal rödlistade fågelarter noterats i området. Dessutom finns växterna lundäxing (EN) och vit sminkrot (NT) i strandkanten.

Ekologiska samband

Närheten till andra sjöar i sydvästra Skåne bidrar till födosök för både häckande och rastande fågelarter. Näsbyholmssjön har limniska spridningslänkar via Dybäckån. Området ingår i värdestrakt för ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Bevarad hydrologi och inga föroreningar. Begränsa störning av fågellivet.

Status

Ingen.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bergendahl, R. 2008. Fågelrapport Näsbyholmssjön 2004-2007. Skurups kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Persson, K. M. 2011. Om drivkrafter bakom några sjösänkningar i Sverige – Exempel från Näsbyholmssjön (Skåne) och Hjälmarens (Närke-Södermanland-Västmanland). VATTEN 67:101-111.
- Skurups kommun 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU005 Torsjön (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Slättsjö av betydelse för fågelfaunan. Området var klass 2 i kommunens naturvårdsprogram från 2014 och i länets naturvårdsprogram från 1997.

Beskrivning

Torsjön är en för fågellivet mycket värdefull sjö, som har tillkommit genom uppdämning. I sjön förekommer häckfåglar som skrattmå, skäggdopping, gråhakedopping, svarttärna och ett flertal andarter. Vegetationen runt sjön består av en bred bård med bl.a. bladvass, kaveldun och viden. På norra sidan av sjön ligger Torsjö gård, som är uppförd i Karl Johanstil på 1830-40-talen. Intill gården ligger en gravhög och en kulle som utgör resterna efter en borg.

Biotopvärden

Grund slättsjö.

Artvärden

Totalt har ett 50-tal rödlistade arter noterats sedan 1990, varav nästan alla är fågelarter. Bland de rödlistade fågelarterna finns stare (VU), gulsparv (NT), sävsparv (NT), årtå (EN), svart röstjätt (NT), kungsfiskare (VU), backsvala (VU), hussvala (VU), sävsparv (NT) och regelbundet kommer svarttärna (VU) på besök.

Ekologiska samband

Viktig rastlokal för fågelarter. Limnisk spridningslänk till Steglarpsbäcken

Förutsättningar för bevarande

Bevarad hydrologi och ingen förorening av vattnet.

Status

- Strandskydd runt sjön (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU006 Stjärneholm (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Varierat naturområde som har klass 3 i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 och klass 1 i det kommunala naturvårdsprogrammet från 2014. Områdets biologiska värden bedöms inte nå upp till klass 1 ur ett regionalt perspektiv utifrån art- och biotopvärden samt den begränsade arealen.

Beskrivning

Stjärneholms borgruin från 1500-talet har kulturhistoriskt värde. Ruinen omges av en vallgrav med en bro för besökare. Vid ruinen växer bland annat äldre lövträd, orkidéer och gullvivor. Här finns också den sällsynta rapunkelklockan. Den närbelägna Lillesjö har värde för fågellivet, men är till stor del omgiven av kärrartad mark, som är igenvuxen med viden, al och björk. Det omgivande landskapet är ett öppet och kuperat backlandskap.

Biotopvärden

Våtmarker, gräsmark och äldre ädellövträd.

Artvärden

Totalt har ett 70-tal rödlistade arter noterats, av dessa är 8 kärlväxter, en svamp och fyra insekter, resten är fågelarter. Kärlväxtfloran har arter som lungrot (VU) och rapunkelklocka (VU). Den rödlistade svampen pälsticka (VU) har påträffats i området. I fågelfaunan finns bland annat spillkråka (NT), stare (VU), gulspurv (NT), sävsparv (NT), buskskvätta (NT), mindre hackspett (NT) och flera år har småfläckig sumphöna (VU) (2004, 2005, 2010), kornknarr (NT) (2010) och pungmes (CR) (2009) häckat.

Ekologiska samband

Området ligger relativt nära Näsbyholmssjön i sydöst och Svaneholmsområdet i nordöst. Limnisk spridningslänk via Dybäcksån till Näsbyholmssjön. Ingår i värdetrakt för ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre träd och död ved samt ingen påverkan på områdets hydrologi.

Status

- Strandskydd runt Lillesjö (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010. Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. Rapport till Länsstyrelsen Skåne.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU007 Bingsmarken (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet. Området har klass 1 i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 och i det kommunala från 2014. Områdets biologiska värden bedöms dock inte nå upp till klass 1 ur ett regionalt perspektiv på grund av bristande hävdstatus och begränsade artvärden.

Beskrivning

Vid Bingsmarken förekommer ännu slåtter- och beteshävdade sidvallsängar med rik flora och vegetation. Sällsynta växter som vattenstånds och källfräne finns i området. Fjärilsfaunan är varierad med arter som jättestarrmott, kartfjäril, ängsmalmätare och hagtornssolvecklare. Naverlönssolvecklare, som upptäcktes i Sverige i slutet av 2010-talet, finns också i området. Våtmarken är delvis påverkad av torvtäkt och utdikning men har trots detta mycket höga biologiska och markhistoriska värden.

Biotopvärden

Gräsmarker och våtmarker med lång hävdkontinuitet. Delar av området växer igen till sumpskog.

Artvärden

Totalt har ett 10-tal rödlistade arter påträffats under 2000-talet. Rödlistade kärlväxter i området är vattenstånds (VU), kösa (NT), plattsäv (VU) och kärrjohannesört (NT). Bland de rödlistade insekterna i området kan ängsmalmätare (NT), hagtornssolvecklare (NT), mosshumla (NT) och ängskägelbi (NT) nämnas. Bland fågelarterna finns stare (VU), sävsparv (NT) och gulsparv (NT).

Ekologiska samband

Spridningsmöjligheter längs kustens många gräs- och våtmarker till bland annat Beddinge ängar. Ingår i värdetrakt för gräsmark i GI:s planeringsunderlag. Skateholmsån mynnar ut i havet vid den västra gränsen av området och utgör limnisk värdetrakt.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betes- eller slåtterhävd med återkommande röjning.

Status

- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Bingsmarken (2000).
- Delar av strandremsan är landskapsbildsskyddsområde, Landskapet mellan Mossby och Dybeck (1966).
- Delar av strandremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Målarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs havet (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.
- Waldeck, J. 2017. Naverlönssolvecklare Pammene trauniana i Sverige. Entomologisk Tidskrift 138(3-43-4): 167-170.

SKU008 Kusten mellan Hörte och Mossbystrand (klass 2)

Foto: Jörgen Nilsson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Strandområde med höga biotop- och artvärden men med ganska stor påverkan från byggnation, utdikning och uppodling. Kusten hade klass 2 och 3 i det regionala naturvårdsprogrammet 1997 och klass 1 i det kommunala naturvårdsprogrammet från 2014. Bedömningen idag är att de biologiska värdena motiverar klass 2.

Beskrivning

Kusten längs hela kommunens södra del består av ett flackt och relativt öppet kustlandskap med odlingsmarker innanför. En del av kuststräckan utgörs av en några meter hög klint av morän. Andra delar av kustområdet uppvisar strandvallar. Väster om Hörte hamn ansamlas i strandkanten ofta stora mängder ruttnande tång, vilket också drar till sig flyttande fåglar. Hörte skog är landets sydligast belägna ädellövskog. Skogen är delvis betad. Alm, ask, hassel och hagtorn är karakteristiska och markfloran är av utpräglad ängstyp. I skogen har ängssilja återinförts under 1990-talet från sin ursprungliga lokal nordväst om området. Den torrängspräglade vegetationen med arter som backsippa, hedblomster, stallört, spjutskråp och gullviva är längs hela kusten av betydelse för flera fjärilsarter, bland annat åkervindefly.

Fågellivet är förhållandevis rikt med många rastande och sträckande sjöfågelarter. Längst i öster ligger Mossbystrand som är en mycket populär badstrand som är skyddad som naturreservat. Området utgörs delvis av sanddyner. Två vattendrag mynnar längs kusten, Dybäcksån och Skivarpsån.

Biotopvärden

Havsstrand, ädellövskog, strandhedar.

Artvärden

Totalt har ett 100-tal rödlistade arter noterats i området. 16 kärlväxter, 8 insekter och resten fåglar. I kustområdet och angränsande naturområden växer bland annat ängssilja (CR) som här har sin enda naturliga växtplats i landet, vanliga backsippa (VU), hedblomster (VU), stallört (NT), källfräne (VU), ängslost (EN), plattsäv (VU) och vattenstånds (VU). En del rödlistade fjärilsarter är påträffade längs kusten, bland annat åkervindfly (VU), askbarkmott (NT), igelknoppfly (NT), gulbrunt rovfly (EN), dvärgmalvecklare (NT) och hagtornssolvecklare (NT).

Ekologiska samband

Kustzonen är ett viktigt spridningstråk både för flora och fauna. Ingår i värdetrakt för gräsmark i GI:s planeringsunderlag. Skivarpsån är en limnisk värdetrakt som mynnar i havet i området. Fler limniska spridningslänkar mynnar i havet i området till exempel Dybäcksån.

Förutsättningar för bevarande

Ingen ytterligare byggnation eller exploatering längs kusten. Återupptagen hävd av gräsmarker längs kusten med återkommande röjningar och/eller naturvårdsbränningar.

Status

- I norr ingår området i naturreservat Mossbystrand (1963). Kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Målarhusen-Simrishamn (2016).
- Området är landskapsbildsskyddsområde, Landskapet mellan Mossby och Dybeck (1966).
- Vid Hörte finns ett skogligt biotopskyddsområde, SK 95-2018.
- Sydvästra delen är av riksintresse för naturvården, Bingsmarken (2000).
- Delar av strandremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Målarhusen-Simrishamn (2016).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1963. Beslut om bildande av Naturreservat Mossbystrand.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU009 Skönabäck (klass 2)

Foto: Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området har vissa biotop- och artvärden och potential för fler artvärden. Skönabäck har klass 2 i kommunens naturvårdsprogram och klass 3 i det regionala från 1997. Den äldre skogen bedöms idag motivera klass 2 genom värdefulla strukturer, förekomst av död ved och storleken på området.

Beskrivning

Skönabäcks säteri ligger vid foten av Romeleåsen som med omgivande park, sjö och lövskogsområde, med dominerande inslag av bok, är landskapsestetiskt värdefullt. Borgasjön är uppdämd av en vall där också herrgårdsbyggnaden ligger och omges av lövskog som består företrädesvis av äldre bok, björk, al och ask. I bokskogen förekommer bl.a. gulplister, lundgröe och lundslok som karakteristiska arter.

Biotopvärden

Ädellövskog och sjö med värdefulla bryn och strandmiljöer.

Artvärden

I området växer bl.a. desmeknopp (NT). Mindre hackspett (NT), entita (NT) och havsörn (NT) har noterats i området.

Ekologiska samband

Ädellövsboden ligger relativt isolerat och har främst Svaneholmsområdet och Häckebergaområdet inom spridningsavstånd. Ingår i värdeområde för ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag. Borgasjön är limnisk värdeområde med spridningssamband till Skivarpsån.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt kontinuitet av äldre ädellövsboden och förekomst av död ved.

Status

- Området ingår i naturvårdsområde Skönabäck (1982).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd runt sjön (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2019. Bevarandevärden på Romeleåsen. Underlag för materialförsörjningsprogram. Rapport 2019:18 Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1982. Beslut och skötselplan för Naturvårdsområde Skönabäck.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.
- VISS. 2022. Borgasjön. VattenInformationsSystem Sveriges hemsida.

SKU010 Norreskog (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området är skyddat som naturreservat för sina höga biotop- och artvärden, främst i form av svamparter, men troligen finns här även många vedlevande insekter. Bedömningen 1997 var klass 3 men dagens bedömning av de biologiska värdena är klass 2 genom områdets storlek samt art- och biotopvärden.

Beskrivning

Norreskog är ett ca 80 hektar stort skogsparti norr om Svaneholm med omväxlande bok- och barrskog. Bokskogen har en rik vårflora och här har också påträffats flera sällsynta svamparter. Totalt påträffades drygt 350 svamparter under en inventering år 2006 i hela Svaneholmsområdet. I området finns också ett större kärr och flera mindre vattensamlingar. Groddjursfaunan är artrik med bland annat lövgroda och större vattensalamander. Sex fladdermusarter har observerats i trakten i samband med en inventering 2005: vattenfladdermus, dvärgpipistrell, nordfladdermus, större brunfladdermus, brunlångöra och trollpipistrell.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog, sumpskog och inslag av andra lövgräd.

Artvärden

I Artportalen finns sedan 1990 endast uppgifter om vattenfräne (NT) och skogsveronika (NT) samt två relativt vanliga fågelarter med negativ populationsutveckling, gulsparrv (NT) och sävsparv (NT). Bokvårtlav (NT) har också rapporterats i området.

Ekologiska samband

Området är en del av den större värdetrakten för ädellövskog i sydvästra Skåne som sträcker sig ända upp till Veberöd i GI:s planeringsunderlag och ingår i ett större sammanhängande naturområde kring Svaneholm med flera bestånd med äldre ädellövskog.

Förutsättningar för bevarande

Bevarad kontinuitet av äldre ädellövskog och förekomst av död ved. Reservatet bidrar till att förutsättningarna för bevarande är goda.

Status

- Området ingår i naturreservatet Svaneholm, Norrskog (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Ekologgruppen i Landskrona AB. 2006. Svaneholmsområdet, Inventeringar av naturvärden 2006.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bildande av naturreservatet Svaneholm, Norrskog i Skurups kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Skötselplan för naturreservatet Svaneholm, Norrskog i Skurups kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU011 Stenberget (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Torra ängs- och klippmiljöer med höga biotop- och artvärden. Klass 1 i länets naturvårdsprogram för 1997 och klass 1 i den kommunala naturvårdsplanen från 2014, främst på grund av geologiska värden. För de biologiska värdena är bedömningen idag klass 2 men nära klass 3.

Beskrivning

Vid Stenberget finns en bergtäkt och i direkt anslutning till stentäkten har ett geologiskt intressant område bevarats som naturreservat. I en spricka i berggrunden finns en lagerföljd med moränmaterial från tiden före senaste nedisningen. Det skyddade naturreservatet har även torrängsflora och exponerade klippställar med intressant fauna.

Biotopvärden

Gräsmarker och hållmarker.

Artvärden

Ett 40-tal rödlistade arter är noterade varav majoriteten är fågelarter. På torrängarna finns bland annat hedblomster (VU) och en rik fjärilsfauna.

Ekologiska samband

Området tillsammans med gränsande ruderalmarker i och kring stentäkten har betydelse för torrängsarter och spridningsmöjligheter finns till andra torrängsmiljöer i landskapet.

Förutsättningar för bevarande

Viss röjning för att bevara de öppna torrängarna.

Status

- Delar av området ingår i naturreservat Stenberget (1976).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Romeleåsen med Skrylleområdet (2016).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1976. Bildande av naturreservatet Stenberget.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1989. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Stenberget.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU012 Bölvasen (klass 2)

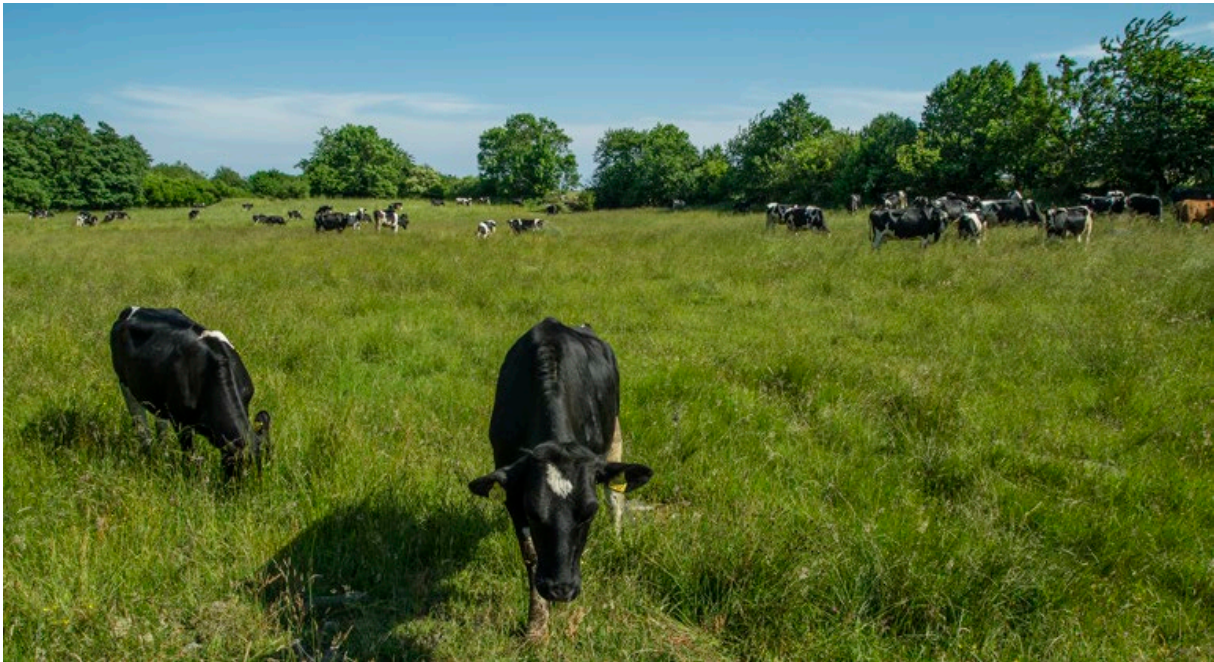

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och höga biotop- och artvärden. Klass 1 i kommunens naturvårdsprogram från 2014. Ur ett regionalt perspektiv blir den begränsade arealen avgörande för klass 2.

Beskrivning

På gränsen till Sjöbo kommun ligger en välbevarad hagmark med hävdgynnad flora. Här finns inslag av både torrare och fuktiga partier samt en damm. På Sjöbo-sidan finns en artrik flora i igenväxningsmarker som hävdades tidigare.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Området har en rad naturvårdsarter som är knutna till den hävdade betesmarken. Totalt tre rödlistade arter har noterats i området på Skurups sida av kommungränsen: slåttergubbe (VU), violettekantad guldvinge (NT) och sotnätfjäril (NT).

Ekologiska samband

Området ligger ganska isolerat med få liknande biotoper i närheten.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och återupptagen hävd i den norra delen för att skapa ett större sammanhängande betesområde.

Status

- Hela området är landskapsbildsskyddsområde, Ågerup-Kullaröd (1971).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2019. Bevarandevärden på Romeleåsen. Underlag för materialförsörjningsprogram. Rapport 2019:18 Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.

SKU013 Kustnära havsområde i Skurups kommun (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Kustnära grundområde som har fått klass 1 i kommunens naturvårdsprogram från 2014 men som inte finns med i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997. Ur ett regionalt perspektiv motiverar de biologiska värdena inte klass 1 utan bedöms ha klass 2.

Beskrivning

Kustnära grundområde som sträcker sig längs hela kommunens kust, från strandlinjen ut till 6 meters djup. Botten består av sand, grus och sten. Det finns få uppgifter om det marina livet. Strandlinjen utgörs av sand- och stenstrand med enstaka bryggor och ett par småbåtshamnar.

Biotopvärden

Kustnära grundområden.

Artvärden

Ej kartlagt.

Ekologiska samband

Möjliga spridningssamband längs kusten för marina arter som lever på grundare områden. I området mynnar bland annat vattendragen Skateholmsån, Dybäcksån och Skivarpsån.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet eller vattenmiljö.

Status

- Kustremsan är av riksintresse för friluftslivet, Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (2016).

- I öster ingår havsområdet i Naturreservat Mossbystrand (1963).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1963. Beslut om bildande av Naturreservat Mossbystrand.
- Länsstyrelsen Skåne 2020. Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.
- VISS. 2022. Ö sydkustens kustvatten. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SKU014 Havbergsskogen (klass 2)

Sveriges nationalblomma – liten blåklocka. Foto: Josefin Persson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Ädellövskogspräglat område med höga biotopvärden. Området var inte med i det förra regionala naturvårdsprogrammet från 1997 men bedömdes som klass 1 i det kommunala naturvårdsprogrammet från 2014.

Beskrivning

Havbergsskogen ingår i backlandskapet söder om Romeleåsen och består till största del av bokskog med inslag av bl.a. alsumpskog med värdefulla strukturer. Till florán i skogen hör bl.a. skogsknipprot, stor häxört, myskmadra och lundelm. Vid Torsbo förekommer den sällsynta

arten buskvicker som växer i glesa lövskogar och lundmiljöer. I norra delen av området finns ett småbrutet landskap med betesmarker, odlingar, våtmarker och skogsdungar. Här har lövgroda påträffats i ett antal småvatten. Området är värdefullt ur både natur- och rekreationsperspektiv.

Biotopvärden

Ädellövskog, alsumpskog och betesmarker.

Artvärden

Ett 20-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990, däribland buskvicker (EN), etternässla (NT), mörk dunört (NT), mindre hackspett (NT), spillkråka (NT), grönsångare (VU) och gulsparr (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband till bl.a. ädellövskogarna i Svaneholm och Norreskog.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av gamla träd och död ved i skogen. Fortsatt hävd av de öppna markerna.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser, Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Grön infrastruktur i Skåne – nulägesbeskrivning 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Skurups kommun. 2014. Naturvårdsprogram för Skurups kommun.